

Sygn. akt: III U 747/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 maja 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 maja 2015r. w O.

sprawy z odwołania J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 31.07.2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. odrzuca odwołanie w części dotyczącej daty powstania niezdolności do pracy i stopnia tej niezdolności ustalonej orzeczeniem lekarza orzecznika z dn. 03.07.2014r.;
2. oddala odwołanie w pozostałym zakresie;
3. przyznaje adwokatowi Ł. K. ze Skarbu Państwa - Kasa Sądu Okręgowego w Ostrołęce wynagrodzenie za reprezentowanie J. P.
z urzędu w kwocie 73,80 (siedemdziesiąt trzy 80/100) złotych w tym należny podatek VAT.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31.07.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił J. P. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wskazując, że jest on częściowo niezdolny do pracy do dnia 31.07.2016r., jednak nie spełnia pozostałych warunków do uzyskania prawa do renty. ZUS stwierdził bowiem, że J. P. w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę, jak też w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy nie zgromadził wymaganego 5-letniego okresu ubezpieczenia. Nadto niezdolność nie powstała w okresie ubezpieczenia ani w ciągu 18 miesięcy od jego zakończenia.

J. P. złożył do protokołu odwołanie od powyższej decyzji. Pełnomocnik odwołującego ustanowiony z urzędu w trakcie trwania postępowania sądowego doprecyzował, że odwołujący nie zgadza się z datą powstania niezdolności do pracy, określoną przez lekarza orzecznika, jak też określonym przez niego stopniem niezdolności do pracy, gdyż uważa, że jest całkowicie, a nie częściowo niezdolny do pracy. Ponadto wskazał, że odwołujący jest przekonany, że staż jego pracy winien być uwzględniony w rozmiarze większym, niż przyjął to ZUS, jednakże oświadczył, że odwołujący nie jest w stanie dowodowo tych okresów wykazać (vide protokół rozprawy z 07.05.2014r.).

ZUS w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie wskazując, że J. P. w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę, jak też w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy nie zgromadził wymaganego 5-letniego okresu ubezpieczenia. Nadto niezdolność nie powstała w okresie ubezpieczenia, ani w ciągu 18 miesięcy od jego zakończenia.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

J. P. w dniu 13.05.2014r. złożył wniosek o ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wobec powyższego został skierowany na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 3.07.2014r. stwierdził, że J. P. jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 31.07.2016r., przy czym niezdolność ta powstała dnia 22.05.2013r. i pozostaje w związku ze stanem narządu ruchu. Od powyższego orzeczenia J. P. nie złożył sprzeciwu do Komisji Lekarskiej ZUS.

ZUS uznał ostatecznie (po weryfikacji stażu pracy) w oparciu o złożoną przez odwołującego dokumentację, że J. P. w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy, z wyłączeniem okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy od 14.01.2006r. do 31.12.2007r. (tj. od 04.06.2001r. do 21.05.2013r.) zgromadził 2 lata, 3 miesiące i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych (ograniczonych do 1/3 okresów składkowych), natomiast w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem zgłoszenia wniosku o rentę (tj. od 25.05.2002r. do 12.05.2014r.) 2 lata, 1 miesiąc i 10 dni – zamiast wymaganych 5 lat (vide raport ustalania uprawnień do świadczenia i notatka służbowa - akta rentowe karty nieponumerowane). ZUS wskazał ponadto, że niezdolność do pracy nie powstała w okresie ubezpieczenia, ani w ciągu 18 miesięcy od jego zakończenia.

Zgodnie z treścią art. 57 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy (pkt 1), ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy (pkt. 2), niezdolność do pracy powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów (pkt 3). Zgodnie z art. 57 ust. 2 przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W myśl art. 58 ust.1 pkt 5 powoływanej ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy, uważa się za spełniony, jeżeli ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat, jeśli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Przy czym zgodnie z ustępem 2 tegoż przepisu okres ten winien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Ust. 4 art. 58 stanowi z kolei, że przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W kontekście wyżej cytowanych przepisów Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Po pierwsze wskazać należy, że niewniesienie przez J. P. sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 3.07.2014r., stwierdzającego powstanie u wnioskodawcy częściowej niezdolności do pracy od dnia 22.05.2013r. było w toku przedmiotowego postępowania wiążące, bowiem w świetle art. 14 ust. 1 pkt 1-2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998

roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy należy do lekarza orzecznika ZUS, od którego to orzeczenia była możliwość wniesienia sprzeciwu do komisji lekarskiej Zakładu w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia. Od powyższego orzeczenia, co bezsporne J. P., pomimo stosownego pouczenia, nie wniósł sprzeciwu. W zakresie związania orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS można odwołać się do ukształtowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 r. I UK 23/10 Lex nr 6042207 oraz uzasadnienia uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2006 r. II UZP 17/05 OSNP 2006/15-6/24). Biorąc pod uwagę powyższe w niniejszej sprawie Sąd nie mógł analizować, czy stopień niezdolności do pracy, jak też data powstania tej niezdolności wskazana przez lekarza orzecznika ZUS, była prawidłowa. Stąd Sąd oddalił wnioski dowodowe pełnomocnika odwołującego z pisma k. 36, zgłoszone na okoliczności związane z ustaleniem niezdolności do pracy odwołującego, daty jej powstania i czasokresu trwania, w tym w szczególności wniosków o dopuszczenie w przedmiotowej sprawie dowodu z opinii biegłego, gdyż przeprowadzenie powyższych dowodów było bezprzedmiotowe wobec faktu związania Sądu orzeczeniem lekarza orzecznika, od którego nie został wniesiony sprzeciw. Zgodnie z art. 477⁹§3¹kpc – Sąd zobligowany jest do odrzucenia odwołania opartego na zarzucie wskazania przez lekarza orzecznika ZUS niewłaściwej daty powstania niezdolności, czy też stopnia tej niezdolności w sytuacji, gdy od tego orzeczenia nie został wniesiony sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS. Stąd Sąd orzekł jak w pkt. 1 wyroku.

Kolejną kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie była ocena spełnienia przez odwołującego przesłanek, o których mowa w cyt. wyżej art. 57 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

ZUS uznał ostatecznie (po weryfikacji stażu pracy) w oparciu o złożoną przez odwołującego dokumentację, że J. P. zgromadził sumaryczny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 22 lata, 6 miesięcy i 6 dni, w tym w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy z wyłączeniem okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy od 14.01.2006r. do 31.12.2007r. (tj. od 04.06.2001r. do 21.05.2013r.) zgromadził 2 lata, 3 miesiące i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych (ograniczonych do 1/3 okresów składkowych), natomiast w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem zgłoszenia wniosku o rentę (tj. od 25.05.2002r. do 12.05.2014r.) 2 lata, 1 miesiąc i 10 dni – zamiast wymaganych 5 lat (vide raport ustalania uprawnień do świadczenia i notatka służbowa - akta rentowe karty nieponumerowane).

Po ustanowieniu odwołującemu pełnomocnika z urzędu, Sąd zakreślał pełnomocnikowi kilkakrotnie terminy na wskazanie które, zdaniem strony odwołującej okresy składkowe i nieskładkowe, oprócz tych uznanych już przez ZUS winny być zaliczone J. P. do stażu ubezpieczeniowego. W piśmie procesowym z 05.02.2015r. pełnomocnik wyszczególnił okresy, które zdaniem odwołującego powinny być mu zaliczone do stażu pracy. Analiza sporządzonego zestawienia wskazuje jednak, że wszystkie wykazywane okresy zostały przez ZUS uznane – pozostają więc poza sporem. Pełnomocnik odwołującego na rozprawie w dniu 07.05.2015r. wskazywał, że odwołujący utrzymuje, że jego staż pracy powinien być uwzględniony w rozmiarze większym, niż uznał to ZUS, jednak dowodowo nie jest w stanie tego wykazać, wskazując iż dokumenty zagubiły się. Pełnomocnik odwołującego podniósł też, że odwołujący nie kwestionuje, że w ostatnim dziesięcioleciu nie ma ciągłości zatrudnienia, gdyż ze względu na stan zdrowia nie mógł podjąć pracy. Reasumując powyższe stwierdzić należy, że odwołujący, reprezentowany w przedmiotowym postępowaniu przez profesjonalnego pełnomocnika, nie wykazał by legitymował się stażem ubezpieczeniowym w rozmiarze wyższym niż przyjął to ZUS, a w szczególności nie wykazał, by w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy, bądź przed dniem złożenia wniosku o rentę, legitymował się wymaganym 5-letnim okresem ubezpieczenia. W takim stanie rzeczy nie może budzić wątpliwości, że odwołujący nie spełnia przesłanki, o której mowa w art. 57 ust. 1 pkt. 2 cyt. wyżej ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Ponadto ostatnim wykazywanym przez odwołującego okresem ubezpieczenia jest okres od 10.01.2008r. do 09.07.2008r. Również ten okres jest ostatnim uwzględnionym przez ZUS okresem ubezpieczenia. W takim stanie rzeczy nie może budzić wątpliwości, że odwołujący nie spełnia przesłanki, o której mowa w art. 57 ust. 1 pkt. 3 tj.

niezdolność do pracy, której datę powstania lekarz orzecznik określił na datę 22.05.2013r. nie powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych bądź nieskładkowych, ani w okresie 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Reasumując powyższe nie może budzić wątpliwości, że J. P. nie spełnił wymaganych do nabycia prawa do renty przesłanek, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt. 2 i 3 cyt. wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Z tych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie w pozostałym okresie, orzekając jak w pkt. 2 wyroku.

O wynagrodzeniu za reprezentowanie J. P. z urzędu Sąd orzekł w oparciu o treść § 12 ust. 2 i § 19 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.